

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 11 juli 2025

776/2025

Lag

om ändring av lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006) 2 §, 16 § 1 mom., 18 § 1 och 4 mom., 21 a § 1 mom., 28 § 1 mom., 29 § 1 mom., 31 §, 43 c § 2 mom., 44 § 4 mom., 45 och 46 §, 46 a § 1 och 3 mom. samt 54 §,

av dem 2 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1564/2009, 18 § 1 och 4 mom. sådana de lyder i lag 603/2013, 21 a § 1 mom. och 44 § 4 mom. sådana de lyder i lag 920/2021, 43 c § sådan den lyder i lag 701/2006, 45 § sådan den lyder i lag 1564/2009, 46 § och 46 a § 1 och 3 mom. sådana de lyder i lag 482/2015 samt 54 § sådan den lyder i lag 449/2016, som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *arbetarskyddsmyndighet* Tillstånds- och tillsynsverket samt social- och hälsovårdsministeriet (*ministeriet*), när ministeriet sköter uppgifter som hänför sig till tillsynen över produktsäkerheten och utövar tillsyn över att Tillstånds- och tillsynsverket följer bestämmelserna om arbetarskydd,

2) *inspektör* den som står i tjänsteförhållande till arbetarskyddsmyndigheten och som har befogenhet att utföra i denna lag avsedda tillsyns- och inspektionsuppgifter, och

3) *produkt* en maskin, ett arbetsredskap, personlig skyddsutrustning eller någon annan teknisk anordning eller något annat tekniskt föremål samt en kemikalie eller en sådan anordning eller ett sådant föremål som innehåller en kemikalie.

16 §

Användningsförbud och temporärt användningsförbud

Om en brist eller ett missförhållande på arbetsplatsen medför fara för arbetstagarnas liv eller risk för att de förlorar sin hälsa, kan arbetarskyddsmyndigheten förbjuda att sådana maskiner, arbetsredskap eller andra tekniska anordningar, produkter eller arbetsmetoder som medför en risk används eller att sådant arbete som medför en risk fortgår, tills de lagstridiga förhållandena har rättats till eller undanröjts. Arbetarskyddsmyndigheten kan förena ovan nämnda användningsförbud med vite i enlighet med viteslagen.

— — — — —

18 §

Förbud mot överlåtelse av tekniska anordningar

Om Tillstånds- och tillsynsverket vid tillsynen har observerat att maskiner, arbetsredskap, personlig skyddsutrustning eller andra tekniska anordningar som är avsedda för marknaden eller att användas inte överensstämmer med de föreskrivna kraven eller i övrigt kan medföra risk för människor eller egendom, ska Tillstånds- och tillsynsverket till behövliga delar överföra ärendet till ministeriet för behandling.

Inspektören kan temporärt meddela ett förbud enligt 2 och 3 mom., om en teknisk anordning som är avsedd för marknaden eller att användas inte överensstämmer med de föreskrivna kraven eller om anordningen då den tagits i bruk kan medföra omedelbar risk för arbetstagarnas säkerhet eller hälsa. En ytterligare förutsättning är att det temporära förbudet är nödvändigt för att syftet med tillsynen ska förverkligas. Inspektören ska överföra ärendet till Tillstånds- och tillsynsverket, som överlämnar ärendet till ministeriet för behandling. Inspektören, Tillstånds- och tillsynsverket och ministeriet ska behandla ärendet skyndsamt.

21 a §

Rätt att skaffa tekniska anordningar under annan identitet för att undersöka dem

Tillstånds- och tillsynsverket och ministeriet har rätt att i undersökningssyfte skaffa en teknisk anordning under annan identitet, om det är nödvändigt för tillsynen över den tekniska anordningens överensstämmelse med kraven. Vad som föreskrivs i 21 § 2 mom. tillämpas också när en teknisk anordning har tagits för undersökning under annan identitet.

28 §

Samarbetsperson som företräder arbetsgivaren

Arbetsgivaren ska utse en företrädare (*arbetarskyddschef*) för det samarbete som avses i detta kapitel, om arbetsgivaren inte själv sköter denna uppgift. Arbetarskyddschefens uppgift är att bistå arbetsgivaren och cheferna i uppgifter som hänför sig till anskaffning av sakkunskap om arbetarskydd samt till samarbetet med arbetstagarna och arbetarskyddsmyndigheten. Arbetarskyddschefen ska för detta ändamål på arbetsplatsen vidta nödvändiga åtgärder för att ordna och upprätthålla samarbetet mellan arbetsgivarna och arbetstagarna samt arbeta för utvecklande av arbetarskyddssamarbetet.

29 §

Arbetarskyddsfullmäktig och ersättare

På en arbetsplats där det regelbundet arbetar minst tio arbetstagare ska arbetstagarna bland sig utse en arbetarskyddsfullmäktig och två ersättare för arbetarskyddsfullmäktigen till sina företrädare i det samarbete som avses i detta kapitel samt för kontakterna till arbetarskyddsmyndigheten. Även på andra arbetsplatser kan arbetstagarna bland sig utse en fullmäktig och ersättare enligt ovan. Arbetstagare i tjänstemannaställning på en arbetsplats har rätt att bland sig utse en arbetarskyddsfullmäktig och två ersättare till företrädare för sig.

31 §

Arbetarskyddsfullmäktigens uppgifter

Arbetarskyddsfullmäktigen företräder arbetstagarna på arbetsplatsen vid behandlingen av ärenden enligt 26 § i samarbete med arbetsgivaren och i förhållande till arbetarskyddsmyndigheten. Dessutom ska arbetarskyddsfullmäktigen på eget initiativ sätta sig in i sådant som inverkar på arbetstagarnas säkerhet och hälsa och som hänför sig till arbetsplatsens arbetsmiljö och arbetsklimat samt sätta sig in i arbetarskyddsbestämmelserna. Likaså ska arbetarskyddsfullmäktigen delta i inspektioner som gäller arbetarskyddet och i undersökningar som utförs av en sakkunnig, om arbetarskyddsfullmäktigen eller arbetarskyddsmyndigheten anser detta vara nödvändigt. Arbetarskyddsfullmäktigen ska också göra de arbetstagare han eller hon företräder uppmärksamma på faktorer som främjar säkerhet och hälsa i arbetet.

43 c §

Samarbetsparterna på en gemensam arbetsplats

Om en gemensam arbetsplats är en byggarbetsplats, har arbetstagare som är anställda hos olika arbetsgivare och som arbetar på arbetsplatsen rätt att särskilt för byggarbetsplatsen välja en gemensam arbetarskyddsfullmäktig och två ersättare att företräda dem vid arbetarskyddssamarbetet med samtliga arbetsgivare och egenföretagare på byggarbetsplatsen samt i förhållande till arbetarskyddsmyndigheten.

44 §

Sökande av ändring i beslut av arbetarskyddsmyndigheten

Bestämmelser om sökande av ändring i ett beslut av Tillstånds- och tillsynsverket som gäller sådana tillstånd till undantag som avses i 9 § i lagen om arbetsrådet och om vissa tillstånd till undantag inom arbetarskyddet (400/2004) finns i den lagen.

45 §

Anmärkning

Arbetsgivaren, arbetarskyddsfullmäktigen och arbetstagarna har rätt att till arbetarskyddsmyndigheten lämna en skriftlig anmärkning om att denna lag inte har följts vid en arbetarskyddsinspektion. Anmärkningen ska göras inom två månader efter det att arbetarskyddsinspektionen förrättades eller någon annan tillsynsåtgärd vidtogs. Med anledning av anmärkningen ska tillsynsåtgärderna granskas och vid behov ska en ny inspektion förrättas. Den som framställt anmärkningen ska inom skälig tid efter det att saken utretts underrättas om vilka åtgärder anmärkningen föranlett.

46 §

Anmälan om olycksfall i arbetet som lett till döden eller svår skada

Arbetsgivaren ska utan dröjsmål till polisen och arbetarskyddsmyndigheten anmäla ett i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) avsett olycksfall i arbetet som har lett till döden eller svår skada. Polisen ska utan dröjsmål verkställa undersökning på olycksplatsen. Arbetsgivaren eller en företrädare för denne ska kallas till undersökningen. Också arbetarskyddsmyndigheten samt den som skadats vid olycksfallet i arbetet eller dennes företrädare ska informeras om polisundersökningen. En kopia av under-

sökningsprotokollet ska ges till försäkringsanstalten och till den som begärt undersökningen samt på begäran till parterna.

46 a §

Anmälan om yrkessjukdom eller någon annan arbetsrelaterad sjukdom

Har en läkare med fog misstankar om en i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar avsedd yrkessjukdom eller någon annan arbetsrelaterad sjukdom, ska han eller hon utan dröjsmål och trots sekretessbestämmelserna anmäla saken till arbetarskyddsmyndigheten.

Arbetarskyddsmyndigheten ska lämna arbetshälsoinstitutet de uppgifter som ingår i en anmälan enligt 1 mom. för införande i registret över arbetsrelaterade sjukdomar.

54 §

Tillsyn

Arbetarskyddsmyndigheten utövar tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om arbetarskyddssamarbete enligt 5 och 5 a kap. och anmälningsskyldigheten enligt 7 kap.

Arbetarskyddsmyndigheten utövar dock inte tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna om samarbete, om samarbetsavtal ingåtts i enlighet med 23 § 1 eller 2 mom. eller 43 b § 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

Helsingfors den 27 juni 2025

Republikens President

Alexander Stubb

Kommun- och regionminister Anna-Kaisa Ikonen